

ด่วนมาก

ที่ สน ๐๐๒๓.๓/ว ๑๒๕๗

ศาลากลางจังหวัดสกลนคร
ถนนศุนย์ราชการ สน ๔๗๐๐๐

๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๓

เรื่อง การดำเนินการตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนมาก ที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว ๑๖๔๒
ลงวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๓

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยจังหวัดสกลนครได้รับแจ้งจากการส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นว่า สำนักเลขานุการ
คณะกรรมการต้องได้ลงทะเบียนประจำตัวท้องถิ่นในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๗ ตอนพิเศษ ๑๒๖ ง วันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๖๓
และคณะกรรมการต้องมีมติเมื่อวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๖๓ เห็นชอบในหลักการของร่างพระราชบัญญัติภาษี
สำหรับที่ดินและสิ่งปลูกสร้างบางประเภท พ.ศ. .... ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ ซึ่งมีสาระสำคัญเป็นการลด
ภาษีสำหรับที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในอัตรา้อยละ ๙๐ สำหรับการจัดเก็บภาษี ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓
เพื่อบรรเทาภาระภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างให้แก่ประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาด
ของโรคติดเชื้อไวรัส โคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙) ทั้งนี้ เมื่อได้ประกาศใช้บังคับแล้ว จะได้แจ้งให้ทราบต่อไป
รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายพูนศักดิ์ วนิชวิเศษกุล)
รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดสกลนคร

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด

กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาท้องถิ่น

โทร. ๐-๔๒๗๑-๖๔๔๒, ๐-๔๒๗๑-๕๑๒๒

ผู้ประสานงาน นางอภิญญา จันทร์ติ ๐๘๐๓๗๙๘๘๖

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

ด่วนมาก

ที่ สน ๐๐๗๓.๓/๑๒๕๗

ศาลากลางจังหวัดสกลนคร
ถนนศูนย์ราชการ สน ๔๗๐๐

๑๓ มิถุนายน ๒๕๖๓

เรื่อง การดำเนินการตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒

เรียน นายกเทศมนตรีนครสกลนคร

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนมาก ที่ มท ๐๘๐๘.๓/ว ๑๖๔๒
ลงวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๓

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยจังหวัดสกลนครได้รับแจ้งจากการส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นว่า สำนักเลขานุการ
คณะกรรมการได้ลงประกาศกระทรวงการคลังและกระทรวงมหาดไทย เรื่อง หลักเกณฑ์การใช้ประโยชน์
เป็นที่อยู่อาศัย ลงวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๓ และเรื่อง หลักเกณฑ์การใช้ประโยชน์ในการประกอบเกษตรกรรม^๑
ลงวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๓ ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๗๗ ตอนพิเศษ ๑๒๖ ง วันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๖๓
และคณะกรรมการได้มีมติเมื่อวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๖๓ เห็นชอบในหลักการของร่างพระราชบัญญัติลดภาษี
สำหรับที่ดินและสิ่งปลูกสร้างบางประเภท พ.ศ. .... ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ ซึ่งมีสาระสำคัญเป็นการลด
ภาษีสำหรับที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในอัตรา้อยละ ๙๐ สำหรับการจัดเก็บภาษี ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓
เพื่อบรรเทาภาระภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างให้แก่ประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาด
ของโรคติดเชื้อไวรัส โคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙) ทั้งนี้ เมื่อได้ประกาศใช้บังคับแล้ว จะได้แจ้งให้ทราบต่อไป
รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายพูนศักดิ์ วานิชวิเศษกุล)
รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดสกลนคร

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด
กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาท้องถิ่น
โทร. ๐-๔๒๗๑-๖๔๔๒, ๐-๔๒๗๑-๕๔๒๒
ผู้ประสานงาน นางอภิญญา จันทร์ติ ๐๘๐๓๗๘๘๘๖

“อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร”

☐ สำนักบริหาร	☐ กลุ่มงานกฎหมาย
☐ กลุ่มงานมาตรฐาน	☐ กลุ่มงานการเงินฯ
ศิริวัฒนา	
ที่ นท ๐๘๐๘.๓/๑๙๖๔	

๑๗๐๘๖๔

ศาลากลางจังหวัดสกลนคร
รับเลขที่ ๑๑๖๙
วันที่ ๑๐/๕/๒๕๖๓
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น น.
ถนนครราษฎร์ฯ เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒ มิถุนายน ๒๕๖๓
หนังสือแจ้งการดำเนินการปิดคลองชั่วคราว
เรื่อง หลักเกณฑ์การใช้ประโยชน์
เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด
สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ประกาศกระทรวงการคลังและกระทรวงมหาดไทย เรื่อง หลักเกณฑ์การใช้ประโยชน์
เป็นที่อยู่อาศัย ลงวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๓
๒. ประกาศกระทรวงการคลังและกระทรวงมหาดไทย เรื่อง หลักเกณฑ์การใช้ประโยชน์
ในการประกอบเกษตรกรรม ลงวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๓

ด้วยสำนักเลขานธิการคลังรัฐมนตรีได้ลงประกาศกระทรวงการคลังและกระทรวงมหาดไทย
เรื่อง หลักเกณฑ์การใช้ประโยชน์เป็นที่อยู่อาศัย ลงวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๓ และเรื่อง หลักเกณฑ์
การใช้ประโยชน์ในการประกอบเกษตรกรรม ลงวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๓ ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๗
ตอนพิเศษ ๑๒๖ ง วันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๖๓ และคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๖๓
เห็นชอบในหลักการของร่างพระราชบัญญัติการลดภาระสำหรับที่ดินและสิ่งปลูกสร้างบางประเภท พ.ศ. ....
ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ ซึ่งมีสาระสำคัญเป็นการลดภาระสำหรับที่ดินและสิ่งปลูกสร้างในอัตรา^{ร้อยละ ๙๐} สำหรับการจัดเก็บภาษี ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓ เพื่อบรรเทาภาระภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างให้แก่
ประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส โคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙)
ทั้งนี้ เมื่อได้ประกาศใช้บังคับแล้ว จะได้แจ้งให้ทราบต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสันติธร ยิ่มละม้าย)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักบริหารการคลังท้องถิ่น
กลุ่มงานนโยบายการคลังและพัฒนารายได้
โทร. ๐-๒๒๔๑-๐๗๕๕
โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๘๘๘๘
ผู้ประสานงาน : ศิริพร ติสดาพร โทร. ๐๙-๐๘๒๙-๗๐๑๒

ประกาศกระทรวงการคลังและกระทรวงมหาดไทย เรื่อง หลักเกณฑ์การใช้ประโยชน์เป็นที่อยู่อาศัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๓๗ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติ
ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
จึงออกประกาศไว้ ดังนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๒ ในประกาศนี้

“สิ่งปลูกสร้าง” หมายความว่า โรงเรือน อาคาร ตึก ห้องชุด แพ หรือสิ่งปลูกสร้างอื่นใด
ที่มีลักษณะให้บุคคลใช้เพื่อการอยู่อาศัย

“โอมสเต็ย” หมายความว่า สถานที่พักชั่วคราวที่เจ้าของนำพื้นที่ใช้สอยภายในมาดัดแปลง
เป็นห้องพักซึ่งมีจำนวนไม่น้อยกว่าห้อง มีผู้พักรวมกันไม่น้อยกว่าสิบคน จัดบริการสิ่งอำนวยความสะดวก
ตามสมควร และเป็นการพักร่วมกับเจ้าของในขายคาดีiy กัน อันมีลักษณะเป็นการประกอบกิจการ
เพื่อหารายได้เสริม

ข้อ ๓ การใช้ประโยชน์เป็นที่อยู่อาศัย ให้หมายถึง การใช้ประโยชน์ในที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้าง
ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการอยู่อาศัย รวมถึงที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างซึ่งใช้ประโยชน์ต่อเนื่องด้วย เว้นแต่กรณี
ดังนี้

(๑) ที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างของผู้ประกอบการที่อยู่ระหว่างการพัฒนา หรือสร้างเสร็จแล้ว
แต่ยังไม่ได้ขายตามกฎหมายว่าด้วยการจัดสรรที่ดิน

(๒) ที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างของผู้ประกอบการที่อยู่ระหว่างการพัฒนา หรือสร้างเสร็จแล้ว
แต่ยังไม่ได้ขายตามกฎหมายว่าด้วยอาคารชุด

(๓) โรงแรมตามกฎหมายว่าด้วยโรงแรม

(๔) ที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างที่ให้บริการเป็นที่พักชั่วคราวสำหรับคนเดินทางหรือบุคคลอื่นใด
โดยคิดค่าตอบแทน ทั้งนี้ ไม่รวมถึงกรณีที่คิดค่าตอบแทนเป็นรายเดือนขึ้นไปหรือโอมสเต็ย

(๕) ที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างที่เป็นอสังหาริมทรัพย์ของการขายของหน่วยงาน ดังต่อไปนี้

(ก) สถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงิน

(ข) สถาบันการเงินเฉพาะกิจที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้น

(ค) สถาบันการเงินประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันการเงินประชาชน

(ง) บริษัทบริหารสินทรัพย์ตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทบริหารสินทรัพย์

ข้อ ๔ การใช้ประโยชน์เป็นที่อยู่อาศัยตามข้อ ๓ ให้หมายความรวมถึงช่วงเวลาระหว่าง
การก่อสร้าง หรือปรับปรุงต่อเติมสิ่งปลูกสร้างบนที่ดินที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการอยู่อาศัยด้วย

หน้า ๑๙
เล่ม ๓๗ ตอนพิเศษ ๒๖ ฯ ราชกิจจานุเบกษา ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๖๓

ข้อ ๕ กรณีที่พื้นที่ต่อเนื่องตามประกาศนี้ ทับซ้อนกับพื้นที่ต่อเนื่องตามประกาศกระทรวงการคลัง และกระทรวงมหาดไทย เรื่อง หลักเกณฑ์การใช้ประโยชน์ในการประกอบเกษตรกรรม ให้ใช้บังคับ ตามประกาศดังกล่าว为准

ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๓

อุดม สาوانยน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง	พลเอก อนุพงษ์ แห่งจินดา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
--	---

ประกาศกระทรวงการคลังและกระทรวงมหาดไทย

เรื่อง หลักเกณฑ์การใช้ประโยชน์ในการประกอบเกษตรกรรม

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๓๗ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติ ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย จึงออกประกาศ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๒ การใช้ประโยชน์ในการประกอบเกษตรกรรม ให้หมายถึง การใช้ที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้าง ตามความหมายของคำว่า “ประกอบการเกษตร” ในระเบียบคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนา การเกษตรและสหกรณ์ว่าด้วยการขึ้นทะเบียนเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยมี วัตถุประสงค์เพื่อการบริโภค จำหน่าย หรือใช้งานในฟาร์ม แต่ไม่รวมถึงการทำการประมงและการท่องผ้า

การใช้ประโยชน์ในการประกอบเกษตรกรรมตามวรรคหนึ่ง ให้หมายความรวมถึงที่ดินหรือ สิ่งปลูกสร้างในพื้นที่ต่อเนื่องที่ใช้ประโยชน์ในการประกอบเกษตรกรรมนั้นด้วย

ทั้งนี้ พื้นที่ต่อเนื่องตามวรรคสอง ต้องไม่เกินกึ่งหนึ่งของพื้นที่ที่ใช้ประโยชน์ในการประกอบ เกษตรกรรม แต่ไม่รวมถึงกรณีการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

ข้อ ๓ กรณีที่พื้นที่ต่อเนื่องตามประกาศนี้ ทับซ้อนกับพื้นที่ต่อเนื่องตามประกาศกระทรวงการคลัง และกระทรวงมหาดไทย เรื่อง หลักเกณฑ์การใช้ประโยชน์เป็นที่อยู่อาศัย ให้พื้นที่ทับซ้อนดังกล่าว เป็นการใช้ประโยชน์ในการประกอบเกษตรกรรม

ข้อ ๔ การใช้ประโยชน์ในการประกอบเกษตรกรรมตามข้อ ๒ ของประกาศฉบับนี้ ให้หมายความรวมถึงช่วงเวลาพักการเกษตรเพื่อประโยชน์ในการฟื้นฟูสภาพที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้าง การพักที่ดินระหว่างฤดูกาลการผลิต และการตัดวงจรโรค

ข้อ ๕ การใช้ประโยชน์ในการประกอบเกษตรกรรมตามข้อ ๒ ที่มีชนิดพืช ชนิดสัตว์ หรือ ลักษณะการใช้ประโยชน์ในที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างตามที่ปรากฏในบัญชีแบบท้ายประกาศฉบับนี้ ให้มีอัตราขั้นต่ำของการประกอบการเกษตรต่อไร่ อัตราพื้นที่คอกหรือโรงเรือน อัตราการใช้ที่ดิน หรือมีลักษณะการใช้ประโยชน์ตามที่ระบุไว้ในบัญชีแบบท้ายด้วย

ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๓

อุดม สาوانยน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

พลเอก อนุพงษ์ เผ่าจินดา

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ชนิดพิช	อัตราขั้นต่ำของการประกอบการเกษตรต่อไร่
๒๔. มะม่วงหิมพานต์	๔๕ ตัน/ไร่
๒๕. มะลอกอ (ยกร่อง)	๑๐๐ ตัน/ไร่
๓๐. มะนาว	๑๗๕ ตัน/ไร่
๓๑. มะปราง	๒๕ ตัน/ไร่
๓๒. มะขามเปรี้ยว	๒๕ ตัน/ไร่
๓๓. มะขามหวาน	๒๕ ตัน/ไร่
๓๔. มังคุด	๑๖ ตัน/ไร่
๓๕. ยาจพารา	๙๐ ตัน/ไร่
๓๖. ลิ้นจี่	๒๐ ตัน/ไร่
๓๗. คำไวย	๒๐ ตัน/ไร่
๓๘. ละมุด	๔๕ ตัน/ไร่
๓๙. ลางสาด	๔๕ ตัน/ไร่
๔๐. ลองกอง	๔๕ ตัน/ไร่
๔๑. ส้มโถ	๔๕ ตัน/ไร่
๔๒. ส้มโอเกลี้ยง	๔๕ ตัน/ไร่
๔๓. ส้มตรา	๔๕ ตัน/ไร่
๔๔. ส้มเขียวหวาน	๔๕ ตัน/ไร่
๔๕. ส้มจูก	๔๕ ตัน/ไร่
๔๖. สตอเบอรี่	๑๐,๐๐๐ ตัน/ไร่
๔๗. สาลี่	๔๕ ตัน/ไร่
๔๘. สะตอ	๒๕ ตัน/ไร่
๔๙. หน่อไม้ไผ่ตง	๒๕ ตัน/ไร่
๕๐. หมาก (ยกร่อง)	๑๐๐-๑๗๐ ตัน/ไร่
๕๑. พีชกลุ่มให้เนื้อไม้	๑๐๐ ตัน/ไร่

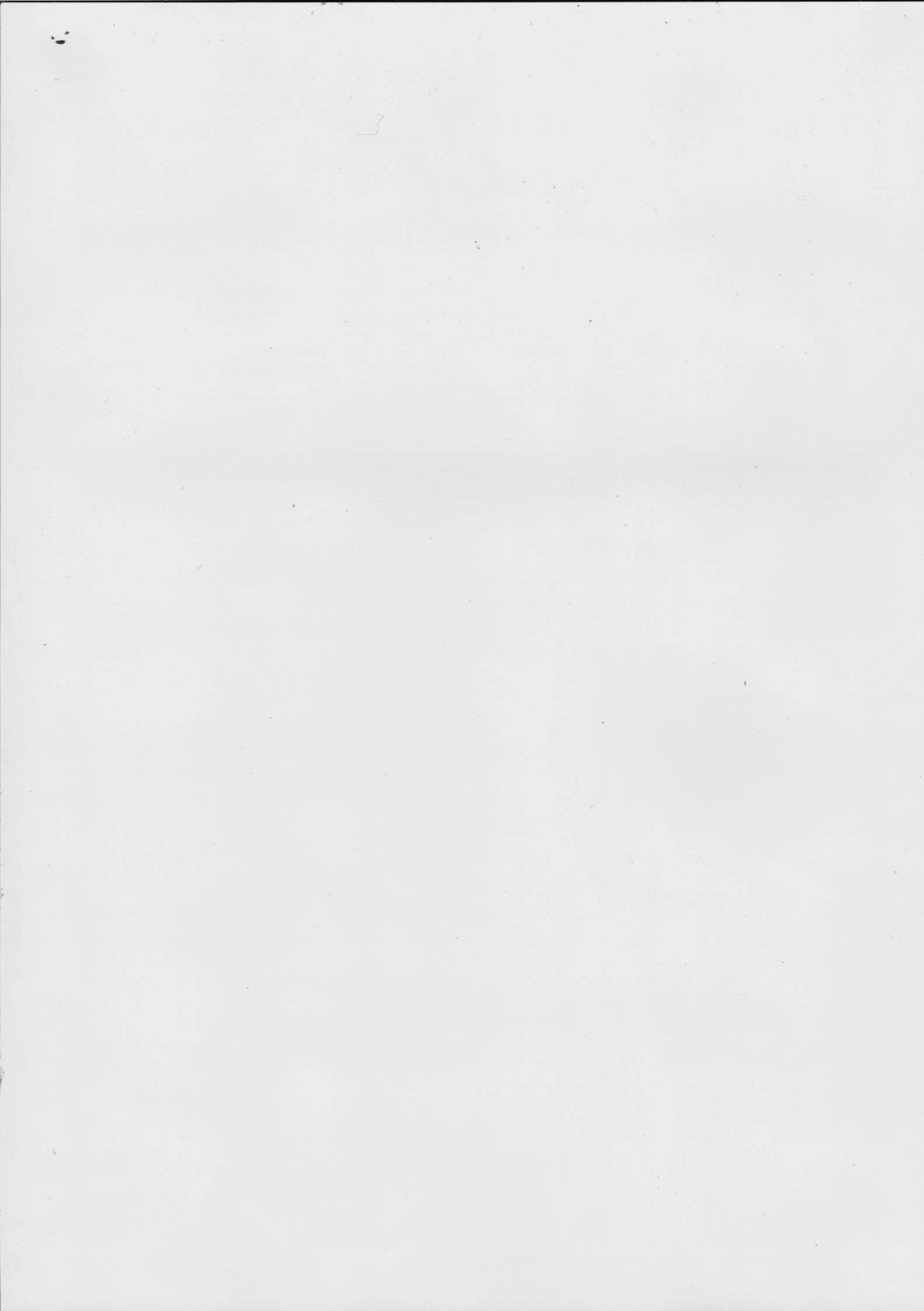
หมายเหตุ : (๑) กรณีที่ไม่ปรากฏชนิดพิชตามบัญชีแบบท้ายนี้ ให้ใช้อัตราขั้นต่ำของการประกอบการเกษตรต่อไร่โดยเทียบเคียงจากชนิดพิชที่มีลักษณะใกล้เคียงที่สุด
 (๒) กรณีที่ไม่สามารถเทียบเคียงจากชนิดพิชที่มีลักษณะใกล้เคียงตาม (๑) ได้ ให้พิจารณาตามลักษณะการประกอบการเกษตรในแต่ละท้องถิ่น

บัญชีแบบท้าย ๆ

การประกอบการเกษตรที่เป็นการเลี้ยงปศุสัตว์ และการเพาะเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจและเกษตรอื่น ๆ ที่มีชนิดสัตว์ดังต่อไปนี้ ต้องประกอบการเกษตรให้ได้มาตรฐานตามที่กำหนดไว้ในตาราง จึงจะถือว่าเป็นการใช้ประโยชน์ในการประกอบการเกษตรกรรม

ชนิดสัตว์		พื้นที่คอกหรือโรงเรือน	การใช้ที่ดิน
โค		ขนาด ๗ ตารางเมตรต่อตัว	๑ ตัวต่อ ๕ ไร่
กระบือ	กระบือโตเต็มวัย	ขนาด ๗ ตารางเมตรต่อตัว	๑ ตัวต่อ ๕ ไร่
แพะ-แกะ	แพะ-แกะโตเต็มวัย	ขนาด ๒ ตารางเมตรต่อตัว	๑ ตัวต่อไร่
สุกร	พ่อพันธุ์	คอกเดี่ยว ขนาด ๗.๕ ตารางเมตรต่อตัว	
	แม่พันธุ์	คอกเดี่ยว ขนาด ๑.๕ ตารางเมตรต่อตัว	
	สุกรอนุบาล	ขนาด ๐.๕ ตารางเมตรต่อตัว	
	สุกรขน	ขนาด ๑.๕ ตารางเมตรต่อตัว	
	คอกคลอด	ใช้พื้นที่ไม่น้อยกว่า ๖ ตารางเมตรต่อตัว	
	ซองอุ้มท้อง	ใช้พื้นที่ไม่น้อยกว่า ๒ ตารางเมตรต่อตัว	
สัตว์ปีกเลี้ยงปล่อย (เปิดและໄກ)		๔ ตารางเมตรต่อตัว (ตามมาตรฐานปศุสัตว์อินทรีย์)	
กวาก		๒ ไร่ต่อตัว	
หมูป่า		๕ ตารางเมตรต่อตัว (เลี้ยงในโรงเรือน) ๐.๒๕ ไร่ต่อตัว (เลี้ยงปล่อย)	
ผึ้ง			บริเวณที่มีพืชอาหารเลี้ยงผึ้ง เช่น เกสร และน้ำหวานดอกไม้ที่สมดุล กับจำนวนรังผึ้ง
จังหวีด			บริเวณพื้นที่เพียงพอและเหมาะสม กับขนาดและจำนวนบ่อ

- หมายเหตุ : (๑) กรณีที่ไม่ปรากฏชนิดสัตว์ตามบัญชีแบบท้ายนี้ ให้ใช้อัตราขั้นต่ำของการเลี้ยงปศุสัตว์ และการเพาะเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจและเกษตรอื่น ๆ โดยเทียบเคียงจากชนิดสัตว์ที่มีลักษณะใกล้เคียงที่สุด
 (๒) กรณีที่ไม่สามารถเทียบเคียงจากชนิดสัตว์ที่มีลักษณะใกล้เคียงตาม (๑) ได้ ให้พิจารณาตาม ลักษณะการเลี้ยงปศุสัตว์ และการเพาะเลี้ยงแมลงเศรษฐกิจและเกษตรอื่น ๆ ในแต่ละท้องถิ่น

บัญชีแบบท้าย ค

กรณีการประกอบการเกษตรที่เป็นการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ให้ถือว่าการใช้ประโยชน์ในที่ดินหรือสิ่งปลูกสร้างที่มีลักษณะดังต่อไปนี้ เป็นการใช้ประโยชน์ในการประกอบการเกษตรกรรม

๑. พื้นที่บ่อдин บ่อปูน กระชังบก บ่อพลาสติก โรงเพาะฟัก หรือพื้นที่ที่ใช้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำในลักษณะอื่นใด ที่ผู้ดูแลรักษา ผู้จัดทำ เจ้าของ หรือผู้ครอบครอง มีความมุ่งหมายโดยตรงที่ใช้ทำการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ
๒. ที่ดินที่เป็นพื้นที่ต่อเนื่องที่มีกิจกรรมใช้ประกอบการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ เช่น บ่อหักน้ำ บ่อบันดับน้ำ คลองส่งน้ำ คลองระบายน้ำ คูน้ำ คันดินขอบบ่อ ถนน และให้รวมถึงสิ่งปลูกสร้างอื่นใด ที่ใช้ประโยชน์เพื่อการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ